

نقش آموزشهای ترویجی در پذیرش بیمه گندم در شهرستان بیجار

علی اصغر ستاره*، شاهو زارعی**

چکیده

فعالیت‌های کشاورزی، پیوسته با خطرهای طبیعی روبه‌روست؛ زیرا تولید در این بخش، به طبیعت و شرایط آب‌وهوایی بستگی دارد. یکی از راه‌های کاهش مخاطره‌ها، بهره‌گیری از بیمه محصولات کشاورزی است که موجب کاهش ریسک و بهبود توزیع درآمد کشاورزان می‌شود. بنابراین، با توجه به اهمیت بیمه محصولات کشاورزی در کاهش خطرپذیری و تثبیت درآمد کشاورزان، هدف کلی این پژوهش، بررسی نقش آموزشهای ترویجی در پذیرش بیمه کشاورزی در میان کشاورزان شهرستان بیجار استان کردستان، در نظر گرفته شد. داده‌های مورد نیاز برای این پژوهش، با بهکارگیری روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی‌شده تصادفی از گندمکاران بیمه‌شده و بیمه‌نشده، با تکمیل پرسشنامه به‌شيوه مصاحبه حضوری، در سال زراعی ۹۲-۱۳۹۱ گردآوری گردید. برای تعیین پایایی پرسشنامه نیز، ضریب آلفای کرونباخ به کار رفت که برابر با ۰/۸۰ به دست آمد و مناسب تشخیص داده شد. برپایه یافته‌های پژوهش، نتیجه به‌دست‌آمده از رگرسیون چندگانه نشان داد که متغیرهای ارتباط با شوراها و رهبران محلی، تماس با کارشناسان بیمه‌کشاورزی، شرکت کردن در کلاسهای آموزشی - ترویجی و تماس با کارمندان بانک کشاورزی، ۴۱/۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کند.

کلیدواژه‌ها:

آموزشهای ترویجی، پذیرش بیمه، گندم، شهرستان بیجار.

* کارشناس ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه پیام نور بیجار E-mail: setarea15@yahoo.com

** دانشجوی دکتری آمار و عضو هیئت علمی دانشگاه کردستان

مقدمه

کشاورزی، به‌عنوان یکی از بخش‌های مهم اقتصادی همچنین، جایگاه آن از دیدگاه فراهمسازی مواد غذایی جامعه، نیازمند توجه ویژه‌ای است. بخش کشاورزی در اقتصاد کشورهای در راه توسعه، از جمله ایران، به سبب در بر گرفتن فعالیت بخش انبوهی از جمعیت، جایگاه ویژه‌ای دارد. از دیگر سو، با رشد روزافزون جمعیت و افزایش نیاز به محصولات کشاورزی، اهمیت و جایگاه بخش کشاورزی، نمایانتر شده است و نیاز و بایستگی به‌کارگیری تمام توان و امکانات برای افزایش فعالیتهای تولیدی این بخش و حمایت از تولیدکنندگان و ماندگاری آنها در کانونهای تولید، بیش از پیش احساس می‌شود (۵). در این راستا، یکی از مسائل مهم در زمینه کشاورزی، مسئله نبود اطمینان کامل از درآمدبر گرفته از محصول است و به همین دلیل، فعالیتهای کشاورزی همواره با ریسک همراه بوده و کار کشاورزی نیز، همیشه کسب‌وکاری مخاطره‌آمیز به شمار آمده است. این شرایط در سالهای اخیر، با افزایش تعداد و اندازه بلاهای طبیعی، بویژه بلاهای مربوط به آب‌وهوا، دشوارتر نیز شده است (۱۱).

از آنجا که تولید در بخش کشاورزی، به‌عکس دیگر بخشها از جمله صنعت، در محیطی باز صورت می‌گیرد؛ همواره با مخاطره‌های گوناگونی، بویژه از نظر شرایط آب‌وهوایی و بیماریهای گیاهی روبه‌روست (۶). از این رو، کاهش ضریب مخاطره فعالیتهای اقتصادی و افزایش امنیت سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، اقدامی حیاتی برشمرده می‌شود و به‌کار بستن تدبیرها و راهکارهای امنیتی مناسب برای رویارویی با عوامل ریسک‌ساز، ضرورتی گریزناپذیر است (۹). یکی از حمایت‌های مهم‌تر کشوری در زمینه بخش کشاورزی که می‌تواند بستر امنی را برای تولیدات بیشتر و بهتر فراهم آورد، بیمه محصولات کشاورزی است؛ از همین رو باید راه‌های مشارکت هرچه بیشتر کشاورزان را برای پذیرش بیمه، فراهم کرد.

به‌طور کلی، مفهوم بیمه در کشاورزی عبارت است از: تضمین جبران سهمی از خسارتهای داده-ها و ستانده‌ها و عوامل بالفعل مورد نیاز برای عملیات اقتصادی در فاصله پیش از تولید تا مصرف محصولات در برابر خطرهای تهدیدکننده پیشگیری‌ناپذیر؛ به شرط آنکه پیشبینی احتمال رویدادن مخاطره‌ها، امکانپذیر باشد(۲).

در میان محصولات کشاورزی کشور، گندم از جایگاه راهبردی ویژه‌ای برخوردار است و در بیشتر استانهای کشور، کشت آن انجام می‌گیرد. در این راستا، شهرستان بیجار با مساحت ۷۷۳۰ کیلومتر مربع، به‌عنوان بزرگترین شهرستان در استان کردستان، دارای توانمندیهای بالقوه‌ای برای تولید محصولات کشاورزی بویژه گندم است؛ به‌گونه‌ای که این شهرستان، قطب تولید گندم استان، نام گرفته است. با توجه به شرایط آب‌وهوایی منطقه و خسارتهای برآمده از رخدادنبلاهای طبیعی همچون سرمازدگی، تگرگ و مانند آن، ضروری به نظر می‌رسد که کشاورزان منطقه با بیمه کشاورزی به‌عنوان پشتوانه استواری در برابر حوادث و بلاهای طبیعی، بیشتر آشنا شوند. به همین دلیل در این پژوهش، تلاش شده است تا نقش آموزشهای ترویجی در گستردگی پذیرش بیمه کشاورزی، مورد بررسی و واکاوی قرار گیرد.

پیشینه پژوهش

در این راستا، پژوهشها و بررسیهای گوناگونی در داخل و خارج از کشور انجام گرفته است. برای نمونه در پژوهشی، مشرقی و همکاران (۱۳۸۹) نشان دادند که ارتباط با مددکاران ترویجی و ایجاد کلاسهای ترویجی، تأثیر مثبتی بر تقاضای بیمه دارد (۸).

ارتیاعی (۱۳۸۹) نیز در پژوهشی نشان داد که برگزاری کلاسهای آموزشی -ترویجی و رسانه‌های ارتباطی، با متغیر وابسته میزان پذیرش بیمه، از رابطه‌ای مثبت و معنیدار برخوردار است (۱). شاهنوشی و همکاران (۱۳۸۸) در پژوهش خود، به بررسی رضایتمندی بیمه‌گذاران از عملکرد

صندوق بیمه کشاورزی در استان خراسان رضوی پرداختند. به باور آنها، علت‌های عمده نارضایتی بیمه‌گذاران از بیمه محصولات کشاورزی، پرداخت نشدن غرامت از سوی صندوق در مورد برخی حوادث و برگزار نشدن فعالیتهای آموزشی-ترویجی در زمینه بیمه کشاورزی است (۴).

سالاری و همکاران (۱۳۸۸) در پژوهش خود، پیرامون عوامل مؤثر بر پذیرش و توسعه بیمه مراتع، به این نتایج دست یافتند که: میان تعداد دفعات شرکت کردن مرتعداران در دوره‌های آموزشی، میزان ارائه اطلاعات به مرتعداران از سوی صندوق بیمه کشاورزی، تماس مرتعداران با کارشناسان صندوق بیمه، آگاهی مرتعداران از هدفها و سودمندیهای بیمه و توسعه بیمه مراتع، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد (۳).

کهنسال و محمدزاده (۱۳۹۰) در پژوهشی، به بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه زرشک-کاران پرداختند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که ارتباط کشاورز با مروج و سطح زیرکشت محصول، دارای تأثیر مثبت و معنیداری بر تقاضای بیمه زرشک‌کاران است (۷).

رستمی و همکاران (۲۰۰۷) در پژوهش خود نشان دادند که عوامل گوناگون فردی، اقتصادی و اجتماعی، بر نگرش کشاورزان نسبت به بیمه کشاورزی تأثیر می‌گذارد. از عوامل مهم در این زمینه، آموزش، گستردگی زمینهای کشاورزی به کار رفته برای تولید گندم، تنوع در تولید، ریسک‌گریزی و نوع مالکیت را می‌توان نام برد (۱۲).

امیرنژاد و همکاران (۲۰۰۹) نیز، در پژوهشی با عنوان: «عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه کلزاکاران شهرستان آمل»، نشان دادند که خدمات ترویجی و آموزشی از سوی کارشناسان مربوط، می‌تواند تقاضای بیمه را افزایش دهد (۱۰).

روش و ابزار پژوهش

از آنجا که هدف این پژوهش، بررسی نقش آموزشهای ترویجی در پذیرش بیمه کشاورزی

بوده، از همین‌رو، این پژوهش از لحاظ نوع، پژوهش کاربردی است. داده‌های آماری مورد نظر پژوهش، از راه تکمیل پرسشنامه از سوی کشاورزان شهرستان بیجار از توابع استان کردستان و به روش مصاحبه حضوری گردآوری شده و برای تعیین نمونه نیز، روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی‌شده، به‌کار رفته است. تعداد پرسشنامه‌های تکمیل شده، ۲۷۰ عدد بوده که از این تعداد، ۱۸۰ پرسشنامه مربوط به بیمه‌نشدگان و ۹۰ پرسشنامه نیز مربوط به بیمه‌شدگان است. در این پژوهش، متغیرهای مستقل نیز دربرگیرنده: ویژگی‌های آموزشی- ترویجی (از جمله: شرکت کردن در کلاسهای آموزشی- ترویجی بیمه، نشریه‌ها و مجله‌های مرتبط با بیمه کشاورزی، برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی مرتبط با بیمه کشاورزی، فیلمهای آموزشی- ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی، میزان ارتباط با دوستان و آشنایان، میزان ارتباط با شوراها، تماس با کارشناسان جهاد کشاورزی، تماس با کارمندان بانک کشاورزی و تماس با کارشناسان بیمه) بوده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز در دو سطح توصیفی (شاخصهای گرایش به مرکز، دربرگیرنده میانگین، درصد فراوانی، درصد تجمعی و شاخصهای پراکندگی، مانند واریانس، انحراف معیار) و سطح استنباطی (دربدارنده ضریبهای همبستگی و رگرسیون چندگانه) با بهره‌گیری از نرم‌افزار SPSS انجام گرفته است.

یافته‌های پژوهش و بحث

نتایج به‌دست‌آمده پیرامون توزیع سنی گندمکاران، نشان‌دهنده آن است که بیشتر گندمکاران (۳۰/۷ درصد) در گروه سنی ۵۰ تا ۶۰ سال قرار داشته‌اند. میانگین سنی گندمکاران نیز، ۵۱/۲۶ سال و انحراف معیار آن ۱۲/۷ است. کمترین سن در میان گندمکاران ۲۲ سال، و بیشترین آن ۸۵ سال بوده است. از دیدگاه وضعیت تأهل نیز، ۹۶/۳ درصد پاسخگویان، متأهل و ۳/۷ درصدشان، مجرد بوده‌اند. از نظر سطح تحصیلات، ۱۶/۷ درصد از گندمکاران، بیسواد و ۷۹/۶ درصد، زیردیپلم

و ۲۰/۴ درصد نیز، تحصیلات دیپلم و بالاتر داشته‌اند (جدول شماره ۱).

جدول شماره ۱: ویژگی‌های فردی پاسخگویان

درصد فراوانی تجمعی	درصد فراوانی نسبی	فراوانی مطلق	ویژگی‌های فردی	
۹۶/۳	۹۶/۳	۲۶۰	مرد	جنسیت
۱۰۰	۳/۷	۱۰	زن	
	۱۰۰	۲۷۰	جمع	
۷/۴	۷/۴	۲۰	کمتر از ۳۰	سن
۱۸/۹	۱۱/۵	۳۱	۳۰-۴۰	
۴۵/۶	۲۶/۷	۷۲	۴۰-۵۰	
۷۶/۳	۳۰/۷	۸۳	۵۰-۶۰	
۹۴/۱	۱۷/۸	۴۸	۶۰-۷۰	
۹۹/۳	۵/۲	۱۴	۷۰-۸۰	
۱۰۰	۰/۷	۲	بالاتر از ۸۰	
	۱۰۰	۲۷۰	جمع	
۱۶/۷	۱۶/۷	۴۵	بیسواد	
۴۱/۹	۲۵/۲	۶۸	ابتدایی	
۶۳/۳	۲۱/۵	۵۸	راهنمایی	
۷۹/۶	۱۶/۳	۴۴	متوسطه	
۹۱/۱	۱۱/۵	۳۱	دیپلم	
۱۰۰	۸/۹	۲۴	فوق دیپلم و بالاتر	
	۱۰۰	۲۷۰	جمع	

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

برپایه داده‌های جدول شماره ۲، در زمینه میزان سودمند (مفید) بودن ارتباط با کارشناسان بیمه کشاورزی، نزدیک به ۸۴ درصد از گندمکاران با بیشترین فراوانی، تماس با کارشناسان بیمه

کشاورزی را در مورد پذیرش بیمه، در حد متوسط و بیشتر، سودمند و اثربخش دانسته‌اند. در زمینه میزان سودمندبودن ارتباط با کارمندان بانک کشاورزی نیز، نزدیک به ۶۷/۴ درصد از گندمکاران با بیشترین فراوانی، تماس با کارمندان بانک کشاورزی را در پذیرش بیمه، در حد متوسط و بیشتر، سودمند برشمرده‌اند. درباره میزان سودمند و اثربخش بودن ارتباط با کارشناسان جهاد کشاورزی، نزدیک به ۵۳/۳ درصد از گندمکاران با بیشترین فراوانی، این ارتباط را در حد متوسط و بیشتر، سودمند و اثربخش در پذیرش بیمه به‌شمار آورده‌اند. همچنین، پیرامون میزان سودمند بودن ارتباط با شوراها و رهبران محلی، نزدیک به ۶۷ درصد از گندمکاران با بیشترین فراوانی، گفته‌اند که در حد متوسط و بیشتر، تماس با شوراها و رهبران محلی، سودمند و اثربخش در پذیرش بیمه بوده است. درباره میزان سودمند بودن ارتباط با دوستان و آشنایان، نزدیک به ۶۲/۶ درصد از گندمکاران با بیشترین فراوانی، سودمند بودن این ارتباط را در پذیرش بیمه، در حد متوسط و بیشتر، ارزیابی کرده‌اند.

پیرامون میزان سودمند و اثربخش بودن شرکت کردن در کلاسهای آموزشی - ترویجی در جهت پذیرش بیمه نیز، نزدیک به ۶۳/۷ درصد از افراد مورد بررسی، این روش را در حد متوسط به بالا، سودمند دانسته‌اند. در زمینه میزان سودمندی مطالعه نشریه‌ها و مجله‌های ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی در پذیرش بیمه کشاورزی، دیدگاه نزدیک به ۵۰ درصد پاسخگویان، گویای سودمندی و اثربخشی این روش در پذیرش بیمه، در حد متوسط به بالا بوده است.

درباره میزان سودمند بودن برنامه‌های تلویزیونی مرتبط با بیمه کشاورزی هم، نزدیک به ۵۰/۷ درصد پاسخگویان، آن را در حد متوسط به بالا، روش سودمندی در پذیرش بیمه، برشمرده‌اند و در مورد فیلمهای آموزشی مرتبط با بیمه کشاورزی نیز، ۶۴/۸ درصد از افراد مورد بررسی، این روش را در حد متوسط به بالا، سودمند و اثربخش دانسته‌اند.

جدول شماره ۲: میزان سودمند بودن برنامه‌ها و روشهای آموزشی - ترویجی مرتبط با پذیرش بیمه کشاورزی

گویه‌ها	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
تماس با کارشناسان بیمه	۶/۳	۹/۶	۱۴/۸	۳۳/۳	۳۵/۹
تماس با کارمندان بانک کشاورزی	۱۵/۲	۱۷/۴	۲۶/۳	۳۱/۱	۱۰
تماس با کارشناسان جهاد کشاورزی	۱۹/۶	۲۷	۳۳/۳	۱۳	۷
ارتباط با شوراهای و رهبران محلی	۱۷	۱۵/۹	۲۵/۹	۲۵/۹	۱۵/۲
ارتباط با دوستان و آشنایان	۱۸/۹	۱۸/۵	۳۰/۴	۱۷/۸	۱۴/۴
شرکت در کلاسهای آموزشی - ترویجی	۱۵/۶	۲۰/۷	۲۵/۹	۲۷/۴	۱۰/۴
نشریه‌ها و مجله‌های ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی	۲۲/۶	۲۷/۴	۲۷/۸	۱۲/۲	۱۰
برنامه‌های تلویزیونی مرتبط با بیمه کشاورزی	۱۸/۱	۳۱/۱	۲۶/۷	۱۸/۱	۵/۹
فیلمهای آموزشی - ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی	۹/۳	۲۵/۹	۳۳/۷	۱۳/۷	۱۷/۴

طیف لیکرت: خیلی کم: ۱ کم: ۲ متوسط: ۳ زیاد: ۴ خیلی زیاد: ۵
برگرفته از: یافته‌های پژوهش

اولویتبندی میزان سودمند بودن روشهای آموزشی - ترویجی مرتبط با پذیرش بیمه با بهره‌گیری از شاخص ضریب تغییرات نیز، نشان می‌دهد، بالاترین رتبه در میان گویه‌ها، مربوط به تماس با کارشناسان بیمه کشاورزی است؛ در حالی که پایینترین رتبه، به مطالعه نشریه‌ها و مجله‌های ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی اختصاص دارد (جدول شماره ۳).

جدول شماره ۳: اولویت‌بندی میزان سودمند بودن روشهای آموزشی - ترویجی مرتبط با پذیرش بیمه کشاورزی

رتبه	ضریب تغییرات	انحراف معیار	میانگین رتبه‌ای	گویه‌ها
۱	۰/۳۱	۱/۱۹۸	۳/۸۳	تماس با کارشناسان بیمه
۲	۰/۳۹	۱/۲۱۱	۳/۰۴	فیلمهای آموزشی - ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی
۳	۰/۴۰	۱/۲۲۴	۳/۰۳	تماس با کارمندان بانک کشاورزی
۴	۰/۴۱	۱/۲۳۴	۲/۹۶	شرکت در کلاسهای آموزشی - ترویجی
۵	۰/۴۲	۱/۳۰۸	۳/۰۶	ارتباط با شوراها و رهبران محلی
۶	۰/۴۳	۱/۱۴۹	۲/۶۳	برنامه‌های تلویزیونی مرتبط با بیمه کشاورزی
۷	۰/۴۳	۱/۱۴۸	۲/۶۱	تماس با کارشناسان جهاد کشاورزی
۸	۰/۴۴	۱/۳۰۱	۲/۹۰	ارتباط با دوستان و آشنایان
۹	۰/۴۷	۱/۲۴۲	۲/۶۰	نشریه‌ها و مجله‌های ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی

طیف لیکرت: خیلی کم: ۱ کم: ۲ متوسط: ۳ زیاد: ۴ خیلی زیاد: ۵
برگرفته از: یافته‌های پژوهش

یافته‌های به‌دست‌آمده از آزمون همبستگی میان متغیرهای مستقل با متغیر وابسته نیز نشان داد، میان متغیرهای شرکت کردن در کلاسهای آموزشی- ترویجی بیمه، نشریه‌ها و مجله‌های مرتبط با بیمه کشاورزی، برنامه‌های تلویزیون و رادیویی مرتبط با بیمه کشاورزی، فیلمهای آموزشی - ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی، میزان ارتباط با دوستان و آشنایان، میزان ارتباط با شوراها، تماس با کارمندان بانک کشاورزی، تماس با کارشناسان بیمه، با متغیر وابسته پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری در سطح ۹۹ درصد وجود دارد. ولی میان متغیر تماس با کارشناسان جهاد کشاورزی با متغیر وابسته پژوهش (پذیرش بیمه) رابطه معنیداری مشاهده نشد (جدول شماره ۴).

جدول شماره ۴: نتایج آزمون ضریب همبستگی میان متغیرهای مستقل با متغیر وابسته پذیرش بیمه

سطح معنیداری	ضریب همبستگی	گویه‌ها
۰/۰۰۰	۰/۴۷۱**	تماس با کارشناسان بیمه
۰/۰۰۰	۰/۳۴۱**	تماس با کارمندان بانک کشاورزی
۰/۱۲۲	۰/۰۹۴	تماس با کارشناسان جهاد کشاورزی
۰/۰۰۰	۰/۵۶۲**	ارتباط با شوراها و رهبران محلی
۰/۰۰۰	۰/۳۱۷**	ارتباط با دوستان و آشنایان
۰/۰۰۰	۰/۳۶۵**	شرکت در کلاسهای آموزشی - ترویجی
۰/۰۰۹	۰/۱۵۸**	نشریه‌ها و مجله‌های ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی
۰/۰۰۰	۰/۲۱۱**	برنامه‌های تلویزیونی مرتبط با بیمه کشاورزی
۰/۰۰۰	۰/۳۴۹**	فیلمهای آموزشی - ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی

** همبستگی معنی‌دار در سطح ۰/۰۱

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

تأثیر آموزش‌های ترویجی بر میزان پذیرش بیمه کشاورزی

در این پژوهش، برای بررسی تأثیر متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته، از رگرسیون چندگانه به روش گام‌به‌گام، بهره گرفته شده است. برپایه داده‌های جدول شماره ۵، تنها چهار متغیر، توانایی ورود به معادله رگرسیون را پیدا کردند. در گام نخست، متغیر ارتباط با شوراها و رهبران محلی وارد معادله شد که ضریب همبستگی چندگانه آن $R=0/56$ و ضریب تعیین آن نیز $R^2=0/314$ به دست آمد. بدین مفهوم که این متغیر، به تنهایی نزدیک به ۳۱ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کند. در گام دوم، متغیر ارتباط با کارشناسان بیمه کشاورزی وارد معادله شد که ضریب همبستگی چندگانه آن $R=0/615$ و ضریب تعیین آن نیز $R^2=0/378$ به دست آمد. در گام سوم، متغیر شرکت کردن در کلاسهای آموزشی - ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی وارد معادله شد که ضریب همبستگی چندگانه آن $R=0/638$ و ضریب تعیین $R^2=0/407$ به دست آمد. در

گام چهارم نیز، متغیر تماس با کارمندان بانک کشاورزی با ضریب همبستگی چندگانه $R=0/652$ و ضریب تعیین $R^2=0/425$ به دست آمد. در مجموع و بر پایه ضریب تعیین تعدیل شده می توان نتیجه گرفت که نزدیک به $41/7$ درصد از تغییرات متغیر وابسته از راه چهار متغیر پیشگفته، تبیین می شود.

جدول شماره ۵: نتایج متغیرهای تأثیرگذار بر پذیرش بیمه کشاورزی

متغیر مستقل	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعدیل شده	انحراف از تخمین
ارتباط با شوراها و رهبران محلی	۰/۵۶۰	۰/۳۱۴	۰/۳۱۱	۱/۰۱۱
تماس با کارشناسان بیمه کشاورزی	۰/۶۱۵	۰/۳۷۸	۰/۳۷۳	۰/۹۶۴
شرکت در کلاسهای آموزشی - ترویجی	۰/۶۳۸	۰/۴۰۷	۰/۴۰۰	۰/۹۴۳
تماس با کارمندان بانک کشاورزی	۰/۶۵۲	۰/۴۲۵	۰/۴۱۷	۰/۹۳۰

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

داده‌های جدول شماره ۶ نیز، ضریبهای رگرسیون تأثیر آموزشهای ترویجی را بر متغیر وابسته نشان می دهد. بر پایه ضریبهای نگاشته شده در جدول شماره ۶، معادله خط رگرسیون چندگانه را نیز می توان به شرح زیر مطرح کرد:

$$y = 0/373(x_1) + 0/244(x_2) + 0/154(x_3) + 0/147(x_4)$$

جدول شماره ۶: ضریبهای رگرسیون تأثیر آموزشهای ترویجی بر پذیرش بیمه کشاورزی

متغیر مستقل	B	Std. Error	Beta	t	.Sig
(X_1) ارتباط با شوراها و رهبران محلی	۰/۳۴۸	۰/۰۵۰	۰/۳۷۳	۷/۰۰۳	۰/۰۰۰
(X_2) تماس با کارشناسان بیمه	۰/۲۴۸	۰/۰۵۲	۰/۲۴۴	۴/۷۶۸	۰/۰۰۰
(X_3) شرکت در کلاسهای آموزشی - ترویجی	۰/۱۵۲	۰/۰۴۹	۰/۱۵۴	۳/۰۷۶	۰/۰۰۲
(X_4) تماس با کارمندان بانک کشاورزی	۰/۱۴۶	۰/۰۵۰	۰/۱۴۷	۲/۹۵۵	۰/۰۰۳
ضریب ثابت	۰/۴۶۰	۰/۲۳۳	۱/۹۷۸	۰/۰۴۹

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

یافته‌های این پژوهش نشان داد، روشهای ترویجی، از جمله و به‌ترتیب: تماس با کارشناسان بیمه کشاورزی، فیلمهای آموزشی - ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی، تماس با کارمندان بانک کشاورزی، شرکت کردن در کلاسهای آموزشی - ترویجی و تماس با شوراها و رهبران محلی، از بالاترین اولویت در جهت پذیرش بیمه کشاورزی برخوردار بودند.

نتایج به‌دست‌آمده از آزمون همبستگی نیز نمایان کرد که میان متغیرهای مستقل شرکت در کلاسهای آموزشی - ترویجی بیمه کشاورزی، نشریه‌ها و مجله‌های مرتبط با بیمه کشاورزی، برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی مرتبط با بیمه کشاورزی، فیلمهای آموزشی - ترویجی مرتبط با بیمه کشاورزی، میزان ارتباط با دوستان و آشنایان، میزان ارتباط با شوراها، تماس با کارمندان بانک کشاورزی و تماس با کارشناسان بیمه، با متغیر وابسته، رابطه مثبت و معنیداری در سطح ۹۹ درصد وجود دارد؛ از همین‌رو با افزایش یافتن میزان سودمندی و اثربخش بودن روشهای ترویجی پیشگفته از دیدگاه گندمکاران، میزان پذیرش بیمه کشاورزی نیز، افزایش خواهد یافت. با توجه به نتایج برگرفته از تحلیل رگرسیون چندگانه، پیشنهاد می‌شود که به منظور برای افزایش و بهبود همه‌سویه سطح دانش و اطلاعات بهره‌برداران در مورد بیمه کشاورزی، کلاسهای پیوسته‌ای با حضور کارشناسان بیمه کشاورزی و بویژه کارگزاران همان منطقه، برگزار شود. همچنین، با توجه به ارتباط مثبت میان کارشناسان بیمه کشاورزی با کشاورزان، پیشنهاد می‌شود که با برگزاری کلاسهای روشهای ترویجی مناسب و روزآمد، سطح کارایی و توانمندی کارشناسان در زمینه ترویج بیمه افزایش یابد تا از این راه، ارتباط مثبت میان آنها، بهبود و افزایش داده شود. در پایان، با توجه به ارتباط مثبت میان شوراها و کارمندان بانک، پیشنهاد می‌شود، برای افزایش یافتن سطح آگاهی کشاورزان، از افراد پیشگفته، برای ترویج بیمه کشاورزی، یاری و همکاری گرفته شود.

سپاسگزاری

در اینجا بایسته است، از آقای مهدی خدابنده‌لو، مدیر عامل شرکت کارگزاری بیمه کشاورزی در شهرستان بیجار و آقای امیر فرمانی‌فرد، کارشناس بیمه شعبه بانک کشاورزی منطقه که ما را در فرایند این پژوهش یاری کردند، سپاسگزاری و قدردانی شود.

منابع:

۱. ارتبایعی. ف، (۱۳۸۹)، «بررسی ویژگیها و دیدگاه‌های جوانان روستایی پیرامون عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی شهرستان کرمانشاه»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال هفتم، شماره ۲۵ و ۲۶، ص ۱۱۳
۲. زارع مهرجردی، م وح، مهرابی بشر آبادی و م، ضیا آبادی، (۱۳۸۹)، «مقایسه روشهای پارامتریک و ناپارامتریک در بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات زراعی»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال هفتم، شماره ۲۵ و ۲۶، ص ۶
۳. سالاری. ا، فرج الله حسینی. ج، ده پوری. س، (۱۳۸۸)، «بررسی دیدگاه کارگزاران خصوصی بیمه کشاورزی در زمینه عوامل مؤثر بر پذیرش و توسعه بیمه مراتع استان تهران»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال ششم، شماره ۲۱، ص ۱۱۰
۴. شاهنوشی. ن، عدالتیان. ع، خاکسار آستانه. ح، سلطانی. س، و رحمانی. ف، (۱۳۸۸)، «بررسی میزان رضایتمندی بیمه‌گذاران از عملکرد صندوق بیمه کشاورزی در استان خراسان رضوی»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال ششم، شماره ۲۲، ص ۴۶
۵. قلاوند. ک، چیدری. م، فعلی. س، بقایی. م، (۱۳۸۵)، «بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی در میان کشاورزان گندمکار استانهای تهران و مازندران»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال سوم، شماره ۱۱، ص ۵۰
۶. کهنسال، م و ق، اسماعیل مقدم (۱۳۸۵)، «بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه محصولات کشاورزی»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال سوم، شماره ۱۱، ص ۸
۷. کهنسال. م، محمدزاده. س، (۱۳۹۰)، «بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه زرشک کاران شهرستان قائن»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال هشتم، شماره ۲۷ و ۲۸، ص ۱۰۷
۸. مشرقی. ن، ر. مقدسی و قیادی. ص (۱۳۸۹)، «بررسی میزان تقاضای شالیکاران برای بیمه کشاورزی»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال هفتم ف شماره ۲۵ و ۲۶، ص ۵۹
۹. نادری مهدیی. ک، یعقوبی فرانی. ا، سعدی. ح و زلیخائی سیار. ل (۱۳۹۰)، «بررسی عوامل مؤثر بر رضایتمندی گندمکاران از عملکرد صندوق بیمه کشاورزی در شهرستان همدان»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال هشتم، شماره ۲۷ و ۲۸، ص ۳۲
10. Amirnejad H, Rafiee H, Rezapour S. (2009). "Factors Affecting the Rapeseed Farmers' Insurance Adoption in Amol", *The Journal of Agricultural Science*, Volume 19, No. 2
11. Ghalavand K, Karim . MH, Hashemi, A. (2012) "Agriculture Insurance as a Risk Management Strategy in Climate Change Scenario: A study in Islamic Republic of Iran" *International Journal of Agriculture and Crop Sciences*. IJACS/2012/4-13/831-838
12. Rostami F, Shabanali H, Movahed Mohammadi H, Irvani H. (2007) "Determinant Factors in Adopting Insurance (Case Study: Wheat Farmers in Hersin, Kermanshah)", *Economy of Agriculture & Development*, 15 (60): 1-21.

The Role of Extension Training Activities in Accepting Wheat Insurance in the City of Bijar

A. A. Setare* & Sh. Zarei**

Abstract

Agricultural activities are constantly facing natural hazards. The reason is that production in this section is tied up to climatic conditions and nature. One way to reduce risks is using agricultural crops insurance available to reduce risk and improve income distribution among farmers. Therefore given the importance of agricultural products insurance in reducing risks and stabilizing farmers' income, the main purpose of this research is to role of extension training activities on agricultural crops insurance acceptance among farmers in Bijar city. The data were collected through application of categorized random sampling for insured and non-insured wheat cultivators and completion of a questionnaire, based on personal interviews, in 2012-2013. The Cronbach Alpha coefficient was used to determine the reliability of the questionnaire which was set at 0/80 and thus was considered as being favorable. Results of stepwise multiple regression also indicated that 41/7 percent of variation in the dependent variable was explained by the variables including; contact with agricultural insurance experts, attendance in extension training class and contacting the staff of the Agricultural Bank.

Keywords:

Extension Training, Insurance Acceptance, Wheat, Bijar City.

* Senior Expert of Agricultural Economics, Payam Nour University.

E-mail: setarea15@yahoo. com

** Ph. D Student of Statistics and Scientific Board Member , Kurdistan University.